

JSES

Journal of Sustainable Educational Studies

Geliş/Received: 16.01.2022 Kabul/Accepted: 22.02.2022

RUH SAĞLIĞI ALANINDA PSİKANALİTİK VE PSİKODİNAMİK KURAMLA YÜRÜTÜLEN ULUSAL TEZLERİN DERLENMESİ¹

Emine KOCAADAM²

Tuğba YILMAZ BİNGÖL³

Özet

Günümüze dek birçok farklı kurama ilham olan Psikanalitik yaklaşım üzerine ulusal ve uluslararası çalışmalar yapılmaya devam edilmektedir. Bu çalışmada da diğer yaklaşımlara öncü olan Psikanalitik yaklaşımın ulusal çalışmalarda yerini nasıl koruduğunu görmek için ruh sağlığı alanında Psikanalitik kuramla yürütülen ulusal tezlerin incelenerek derlenmesi amaçlanmaktadır. Doküman analizi tekniğiyle yürütülen bu nitel araştırmanın örneklemini 9 Aralık 2021 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (Yök-Tez) veri tabanında yer alan 27 kayıtlı tez oluşturmaktadır. Örnekleme oluşturan tezler veri tabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik', 'Psikodinamik' anahtar kavramlarıyla tarama yapılarak taranan tezlerde ruh sağlığı alanında olmayan tezlerin elenmesiyle belirlenmiştir. Yapılan araştırmanın sonucuna göre Psikanalitik yaklaşımın 1976'dan beri çalışmalara konu edildiği ve 2016 yılından sonrasında yapılan çalışmalarda olumlu bir yığılma olduğu, yüksek lisans tezlerinde daha çok çalışıldığı, en çok nitel araştırmaların olduğu ve kekemelik, sosyal medya bağımlılığı, Ataol Behramoğlu şiirleri gibi birbirinden farklı bağımsız değişkenlerin ele alındığı görülmüştür. Örneklemin Yök-Tez veri tabanındaki ulusal çalışmalarla sınırlı tutulması bu çalışmanın sınırlılıklarındandır. Yapılan çalışmanın Psikanalitik ve Psikanalitikten ilham alan Psikodinamik yaklaşımlarla ilgili olarak yürütülecek olan çalışmalara ışık tutması umulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Psikanaliz; psikanalitik; psikodinamik; doküman analizi

A REVIEW OF NATIONAL THESES ON PSYCHOANALYTIC AND PSYCHODYNAMIC THEORY IN THE FIELD OF MENTAL HEALTH

Abstract

National and international studies continue on the psychoanalytic approach, which has inspired many different theories to this today. This study aims to examine and compile national theses conducted with psychoanalytic theory in the field of mental health in order to see how the psychoanalytic approach, which is the pioneer of other approaches, maintains its place in national studies. The sample of this qualitative research carried out with the document analysis technique consists of 27 registered theses in the database of the Council of Higher Education National Thesis Center (Yök-Tez) on December 9, 2021. The theses that make up the sample were determined by scanning the database with the key concepts of "Psychoanalysis", "Psychoanalytic", "Psychodynamics" and by eliminating the theses that were not in the field of mental health in the scanned theses. According to the results of the research, the psychoanalytic approach has been the subject of studies since 1976 but a substantial amount

¹ Bu çalışma 18-19 Aralık 2021 tarihlerinde FSMVU Eğitimde Mükemmeliyet Araştırmaları Kongresi'nde (EMAK-2021) sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş hâlidir.

² Yüksek lisans öğrencisi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisanüstü Eğitim Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Yüksek Lisans Programı, İstanbul-Türkiye, emine.kocaadam@stu.fsm.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9049-3528

³ Doç. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, İstanbul-Türkiye, tbingol@fsm.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1104-2244

of work on this subject has been evident in the year 2016, it has been studied more in master's theses, there are mostly qualitative studies and different independent variables such as stuttering, social media addiction, and Ataol Behramoğlu's poems discussed. Limiting the study to national studies in the Yök-Tez database is one of the limitations of this study. It is hoped that this study will shed light on the studies to be carried out on Psychoanalytic and Psychodynamic approaches inspired by Psychoanalysis.

Keywords: Psychoanalysis; psychoanalytic; psychodynamic; document analysis

Makale Türü (Article Type): Araştırma Makalesi/Research Article

Kaynakça Gösterimi: Kocaadam, E., & Yılmaz Bingöl, T. (2022). Ruh sağlığı alanında psikanalitik ve psikodinamik kuramla yürütülen ulusal tezlerin derlenmesi. *Journal of Sustainable Educational Studies (JSES)*, (Ö1), 123-132.

1. GİRİŞ

Psikolojinin felsefeden ayrılarak bir bilim haline gelmesi Wilhelm Wundt'un 1879'da Almanya'da ilk deneysel psikoloji laboratuvarını kurmasıyla başlamıştır. Yapısalcılık yaklaşımının da kurucusu olan Wundt birtakım bedensel durumların beyin bölgeleriyle olan ilişkileri gibi konular üzerinde çalışmalar yürütmüş ve bilinçli süreçlere odaklanmıştır. Viyanalı Sigmund Freud ise çizginin dışına çıkarak hastaların rahatsızlıklarının fizyolojik sebeplerden değil psikolojik sebeplerden de kaynaklanabileceğini ileri sürmüş ve bilinçdışıyla çalışmıştır (Yazgan İnanç ve Yerlikaya, 2012). Kelime anlamı 'Ruhsal Çözümleme' olan ve Freud'un Breuer ile birlikte geliştirdiklerini iddia ettiği Psikanaliz yöntemi birçok kuramcıya ışık tutmuş ve kuramlarının referans noktası olmuştur (Eraslan Çapan, 2020).

Freud tarafından geliştirilen psikanaliz, bilinçdışı dürtülere ve kişinin nevroitik çatışmalarına odaklanan bir terapi tekniğidir. Psikodinamik yaklaşımlar ise Freud'un psikanalitik yaklaşımından ilham alan ve Freud'un öğrencileri ya da takipçileri tarafından geliştirilen kuramları ifade etmektedir. Hasta bireyi sorunun merkezine alan psikodinamik yaklaşımlar anksiyete bozukluklarının id, ego ve süperego arasında oluşan çatışmayı çözmede yetersiz kalınması durumunda ortaya çıktığını savunmaktadır (Gerrig ve Zimbardo, 2010; Sart, 2020).

Freud'un psikanaliz yöntemi bir taraftan tepkileri çekerken bir taraftan da Adler, Jung, Erikson, Sullivan, Klein, Horney gibi terapistlerin çıkış noktası olmuştur. Freud'un kendi kuramında zamanla değişikliklere gittiği gibi kendisinin takipçisi olan terapistler de Freud'dan ayrılarak birtakım benzerlik ve farklılıklarla psikanalitiğin gelişimine fayda sağlamışlardır (Öztürk, 2016). Freud'un yaptığı değişikliklerden biri de hipnoz tekniğinden serbest çağrışım tekniğine yönelmesi ve bu tekniği psikanaliz kuramının merkezine koyması olmuştur (Bateman ve Holmes, 2001). Serbest çağrışım, yorumlama ve rüya analizi psikanalitiğin başlıca terapi tekniklerindedir (Corey, 2012; Ergene, 2019).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veritabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik' ve 'Psikodinamik' anahtar kelimelerinin taranmasıyla elde edilen ulusal tezlerin çeşitli değişkenlere göre incelenerek tek bir çalışmada derlenmesidir. Bu çalışmada aşağıdaki alt amaçlara ulaşılması hedeflenmektedir.

1. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veritabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik' ve 'Psikodinamik' anahtar kelimelerinin taranmasıyla elde edilen ulusal tezlerin türleri nedir?
2. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veritabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik' ve 'Psikodinamik' anahtar kelimelerinin taranmasıyla elde edilen ulusal tezlerin yayımlanma yılları nedir?
3. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veritabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik' ve 'Psikodinamik' anahtar kelimelerinin taranmasıyla elde edilen ulusal tezlerin araştırma yöntemleri nelerdir?
4. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veritabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik' ve 'Psikodinamik' anahtar kelimelerinin taranmasıyla elde edilen ulusal tezlerin örneklemeleri nelerdir?
5. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veritabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik' ve 'Psikodinamik' anahtar kelimelerinin taranmasıyla elde edilen ulusal tezlerin veri toplama yöntemleri nelerdir?

6. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veritabanında ‘Psikanaliz’, ‘Psikanalitik’ ve ‘Psikodinamik’ anahtar kelimelerinin taranmasıyla elde edilen ulusal tezlerin bağımlı değişkenleri nelerdir?

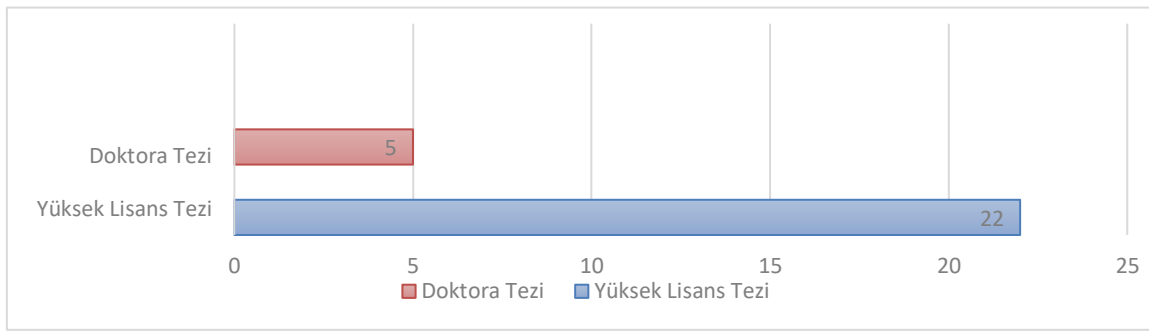
2. YÖNTEM

Doküman analizi tekniğiyle yürütülen bu nitel araştırmanın örneklemini 9 Aralık 2021 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (Yök-Tez) veri tabanında yer alan 27 kayıtlı tez oluşturmaktadır. Örnekleme oluşturan tezler veri tabanında ‘Psikanaliz’, ‘Psikanalitik’, ‘Psikodinamik’ anahtar kavramlarıyla tarama yapılarak taranan tezlerde ruh sağlığı alanında olmayan tezlerin elenmesiyle belirlenmiştir. Arama sonuçları kapsamında örneklem oluşturulurken yalnızca ruh sağlığı alanında yürütülmüş olan tezler çalışmaya dahil edilmiştir. Neticede örneklem grubunu oluşturan 27 ulusal tez araştırmaların türü, yılı, araştırma yöntemi, örnekleme, veri toplama yöntemi ve araştırmanın bağımlı değişkenleri dahilinde analiz edilmiştir.

3. BULGULAR

9 Aralık 2021 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (Yök-Tez) veri tabanında ‘Psikanaliz’, ‘Psikanalitik’, ‘Psikodinamik’ anahtar kavramlarıyla tarama yapılarak taranan ruh sağlığı alanındaki 27 kayıtlı tez yüksek lisans tezi/doktora tezi, yıllara göre tez sayısı, araştırma yöntemi, araştırma örneklemi, veri toplama yöntemi ve bağımlı değişkenleri başlıklarında tablolar ve grafikler kullanılarak incelenmiştir.

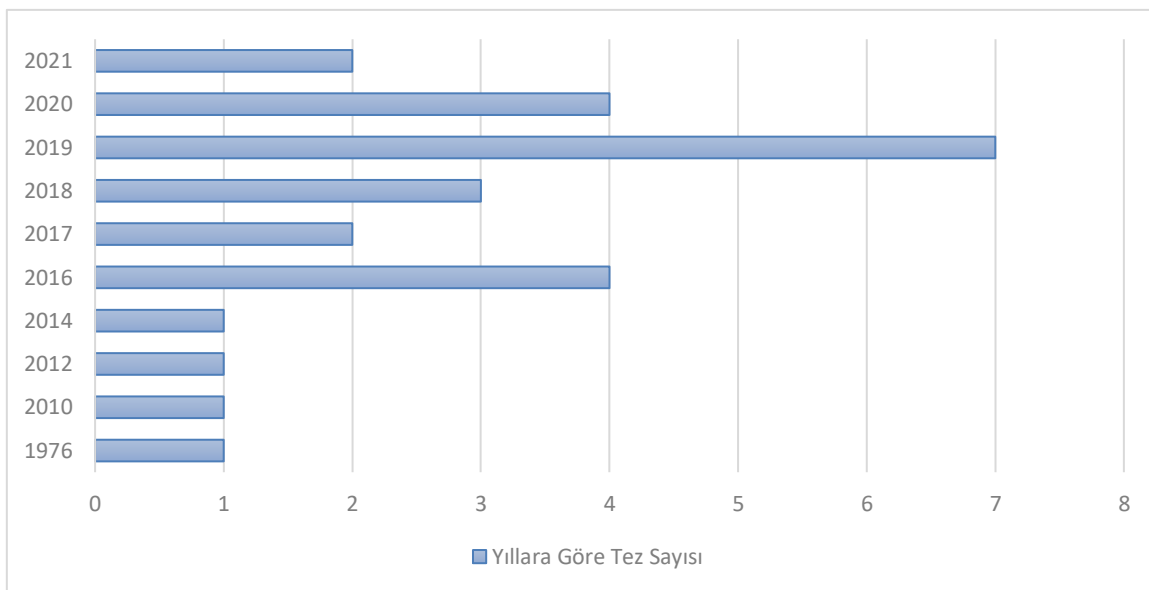
Örnekleme oluşturan 27 tezin türlerine göre analizi Grafik 1’de verilmiştir.

Grafik 1. Alanda Yer Alan Tezlerin Türleri

Grafik 1 incelendiğinde alanda yapılan 27 tez çalışmasından 5 tezin doktora tezi, 22 tezin yüksek lisans tezi olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda Psikanaliz, Psikanalitik ve Psikodinamik ile ilişkili olarak yürütülen tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu ortaya çıkmıştır.

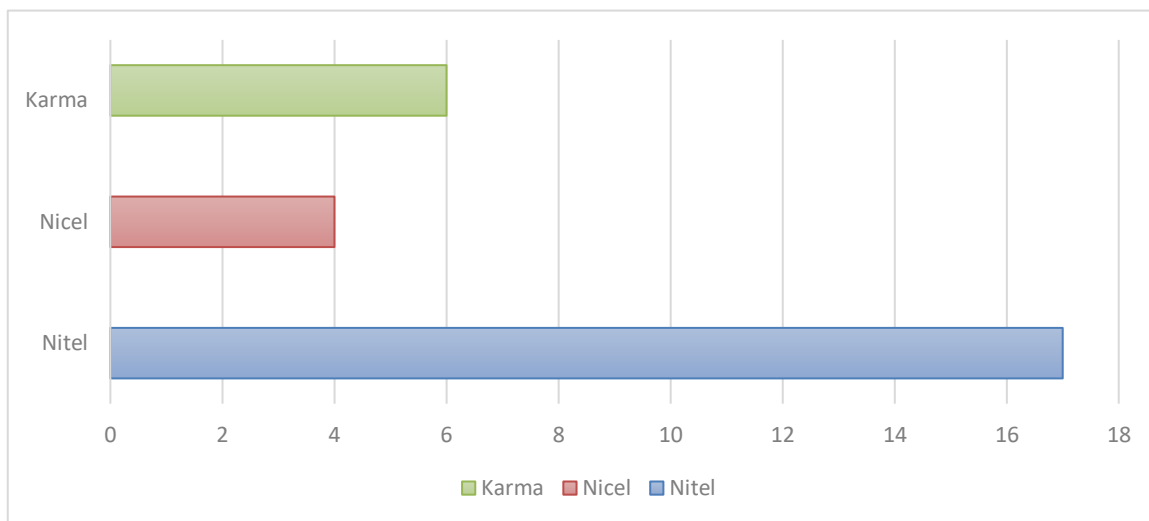
Örnekleme oluşturan 27 tezin yıllara göre analizi Grafik 2’de verilmiştir.

Grafik 2. Yıllara Göre Yayınlanan Tez Sayısı

Grafik 2'ye bakıldığında elde edilen tezlerden 1 tezin 1976 yılında, 1 tezin 2010 yılında, 1 tezin 2012 yılında, 1 tezin 2014 yılında, 4 tezin 2016 yılında, 2 tezin 2017 yılında, 3 tezin 2018 yılında, 7 tezin 2019 yılında, 4 tezin 2020 yılında ve 2 tezin 2021 yılında yayınlandığı görülmüştür. Dolayısıyla ruh sağlığı alanında bu anahtar kelimelerle yapılan çalışmaların en çok 2019 yılında yayımlandığı ve özellikle 2016 yılından itibaren bu alana olan ilgide bir artış olduğu sonucuna varılmaktadır. Ayrıca 1976 yılından 2010 yılına dek hiç çalışma yapılmamış olması da dikkati çeken başka bir noktadır.

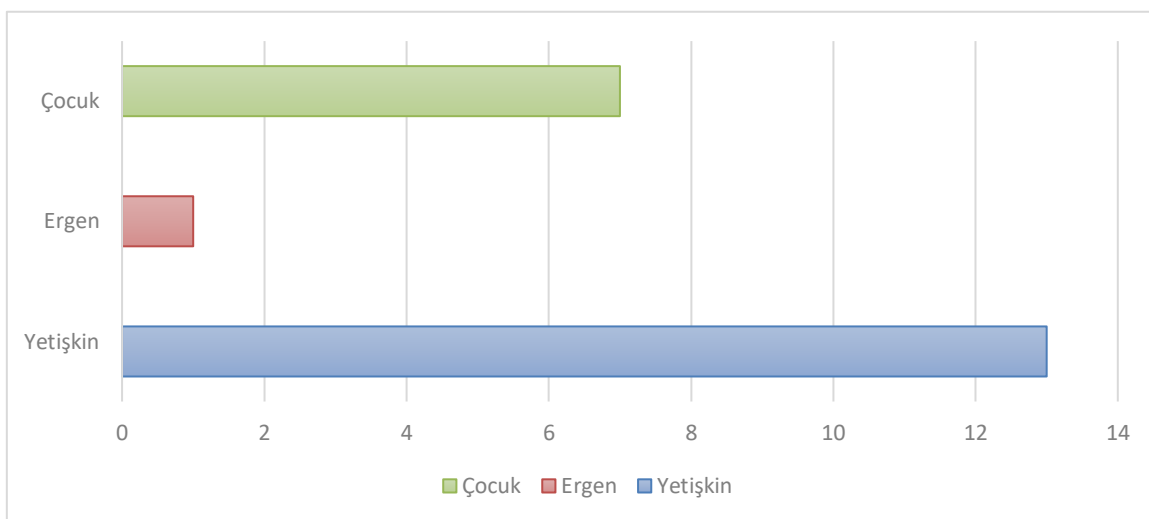
Örnekleme oluşturan 27 tezin araştırma yöntemlerine göre analizi Grafik 3'te verilmiştir.

Grafik 3. Yöntemlerine Göre Yayınlanan Tez Sayısı

Grafik 3'teki veriler doğrultusunda alanda yapılan 27 tez çalışması araştırma yöntemlerine göre incelendiğinde yazılan tezlerin 17 tanesinin nitel araştırma yöntemine, 4 tanesinin nicel araştırma yöntemine ve 6 tanesinin karma yönteme göre yazıldığı görülmektedir. Buradan hareketle Psikanalitiğe dair olan çalışmalarda nitel araştırma yönteminin daha çok tercih edildiği sonucuna ulaşılmaktadır.

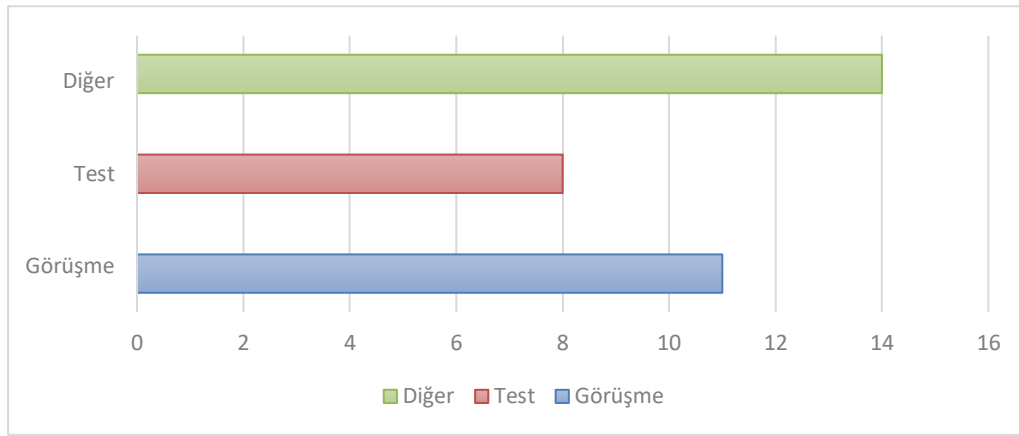
Örnekleme oluşturan 27 tezin araştırma örnekleme türüne göre analizi Grafik 4'te verilmiştir.

Grafik 4. Örnekleme Türüne Göre Tez Sayısı

Örnekleme oluşturan ulusal tezler analiz edildiğinde alanda yapılan tez çalışmalarının örneklemlerinin değişkenlik gösterdiği tespit edilmiştir. Örneklemler çocuk, ergen ve yetişkin olarak gruplandırıldığında ortaya çıkan tabloda yazılan tezlerden 7'sinin çocuklarla, 1'inin ergenlerle ve 13'ünün yetişkinlerle yürütüldüğü görülmektedir. Tezlerden birinin örnekleminin karma olduğu ve bazı tezlerin örnekleminin ne çocuk ne ergen ne de yetişkinlerden oluşmadığı tespit edilmiştir.

Örnekleme oluşturan 27 tezin göre veri toplama yöntemine göre analizi Grafik 5’te verilmiştir.

Grafik 5. Veri Toplama Yöntemine Göre Tez Sayısı

Grafik 5 incelendiğinde alanda yapılan tez çalışmalarında kullanılan çeşitli veri toplama yöntemlerinin içinde test ve görüşme yöntemlerinin göze çarpan şekilde daha çok tercih edildiği saptanmıştır. Araştırma örneklemini oluşturan 27 ulusal tezin 11 tanesinde görüşme yöntemiyle, 8 tezde ise test yöntemiyle verilerin toplandığı görülmüştür. Diğer veri toplama yöntemlerini ise gözlem, soru formu, doküman inceleme gibi çeşitli veri toplama yöntemleri oluşturmaktadır.

Örnekleme oluşturan 27 tezin bağımlı değişkenlerine göre analizi Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Tez Adı ve Bağımlı Değişkenleri Tablosu

TEZ ADI	BAĞIMLI DEĞİŞKEN
Kekemeliğin Psikolojik ve Psikanalitik Açından İncelenmesi	Kekemelik
Analysis of Two Short Stories of Sevim Burak Through the Perspective of Applied Psychoanalysis 'Portrait of The Artist As Her Mother's Daughter	Sevim Burak'ın Eserleri
Metafizik ve Psikanalizin Modernizm ve Sonrası Sanata Etkisinin Değerlendirilmesi Ktü Örneği	Metafizik ve Psikanalizin Modernizm ve Sonrası Sanata Etkisi
Okul Öncesi Kurumuna Devam Eden 5 Yaş Grubu Çocukların Saldırganlık Eğilimleri Üzerinde Anne Baba Tutumu Etkisinin Psikanalitik Kuram Çerçevesinde İncelenmesi	Okul Öncesi Kuruma Devam Eden 5 Yaş Grubu Çocukların Saldırganlık Eğilimleri Üzerinde Anne Baba Tutumunun Etkisi
Alopesi Areatada Psikanalitik Psikosomatik Kuramın Kavramları ile Erken Dönem Nesne İlişkileri ve Narsisizmin Araştırılması	Alopesi Areatada Erken Dönem Nesne İlişkileri ve Narsizm
Masculinity and Its Predicaments A Psychoanalytic Look at The New Cinema of Turkey	Erkeklik ve Açmazları: Yeni Türkiye Sineması
Menopozal Evreler ile Zihinselleştirme Süreci Arasındaki İlişkinin Psikanalitik Yöntemle İncelenmesi	Menopozal Evreler ile Zihinselleştirme Süreci Arasındaki İlişki
Mentalization And Symbolization in Psychodynamic Play Therapy Process an Empirical Investigation of The Effect of Mentalizing Interventions on Symbolic Play and Mentalization	Oyun Psikoterapisinde Zihinselleştirme ile Oyun Temsillerinin Gelişimi ve Oyunda Duygu Düzenleme
Çocuklarını Kurum Bakımına Bırakmış Annelerin Annelik Deneyimlerinin Psikanalitik ve Kuram Oluşturma Perspektiflerinden Araştırılması	Çocuklarını Kurum Bakımına Bırakmış Annelerin Annelik Deneyimleri
Oğuz Atay'ın 'Tutunamayanlar' Romanının Lacan'ın Psikanalitik Kuramı Çerçevesinde İncelenmesi	Oğuz Atay'ın 'Tutunamayanlar' Romanı
An Analysis of An Adolescent's Psychodynamic Psychotherapy Process A Single Case Study	Ergenlerin Psikodinamik Psikoterapi Süreci

Haşimoto Hastalığı Tanısı Almış Kadın Hastalarda Travmatik Yaşantıların ve Koşulsuz Kendini Kabulün Psikanalitik Yönelimli Klinik Görüşme Çerçevesinde Değerlendirilmesi	Haşimoto Hastalığı Tanısı Almış Kadın Hastalarda Travmatik Yaşantıların ve Koşulsuz Kendini Kabul
Therapeutic Alliance in Psychodynamic Child Psychotherapy: Growth Trajectories and Relations with Outcome	Psikodinamik Çocuk Terapisinde Terapötik İttifak: Büyüme Eğrileri ve Sağaltım ile İlişkileri
A Single Case Study on The Dynamic Associations Between Mentalization And Affect Regulation of a Child with Asperger's Syndrome in Psychodynamic Psychotherapy	Asperger Sendromlu Çocuklarda Zihinselleştirme ve Duygu Düzenleme Süreci
Affect Regulation Mediates the Association Between Affect Focused Psychodynamic Interventions and Symptomatic Improvement in Child Psychotherapy	Çocuk Psikoterapisinde Duygu Düzenleme, Duygu Odaklı Psikodinamik Müdahaleler ve Semptomatik Gelişim
Ataol Behramoğlu Şiirleri Üzerine Psikanalitik Bir İnceleme	Ataol Behramoğlu Şiirleri
İnsan Eliyle Oluşturulmuş Ruhsal Travma Mağdurlarında Psikanalitik Psikoterapinin Etkililiği	İnsan Eliyle Oluşturulmuş Ruhsal Travma Mağdurları
Madde Bağımlılığında Nesne Kavramının Psikanalitik Kuramla İncelenmesi Bir Olgu Sunumu	Madde Bağımlılığında Nesne Kavramı
Riskli Gebelik Grubundaki Kadınların Annelik Kaygısı Üzerine Psikanalitik Bir Bakış	Riskli Gebelik Grubundaki Kadınların Annelik Kaygısı
Sinematerapi ve Filmlerin Psikodinamik Yorumlanmasının Bağımlılık Tedavisi ve Eğitimlerde Kullanılması	Bağımlılık Tedavisi ve Eğitimlerde Kullanılması
The İnterrelationship Of Therapeutic Alliance with Affect Expression and Affect Regulation Throughout Play İn Psychodynamic Child Psychotherapy	Oyun Terapisi Boyunca Terapötik İttifakın Çocukların Duygu İfadesi ve Regülasyonu Üzerindeki Yordayıcı Etkisi
A Psychoanalytical Study of Women's Experiences Related to Early Paternal Loss and Romantic Relations	Kadınların Erken Dönem Baba Kaybı ve Romantik İlişkileri
Familial and Psychodynamic Factors İn The Formation and Transmission of Personality Disorder Beliefs İn Young Adults	Genç Yetişkinlerde Kişilik Bozukluğu İnançlarının Oluşumu ve Aktarımında Ailesel ve Psikodinamik Faktörler
Mentalization Predicts Adherence to Psychodynamic Principles İn Child Psychotherapy	Zihinselleştirme Kapasitelerinin Psikodinamik İlkelere Bağlılığı
Panik Bozukluk Tanısı Almış Bireyler ile Sağlıklı Bireylerin Bazı Psikodinamik Yapılarının Objektif ve Projektif Testler ile Karşılaştırılması	Panik Bozukluk Tanısı Almış Bireyler ile Sağlıklı Bireylerin Bazı Psikodinamik Yapıları
Social Media Addiction Psychoanalytic Approach	Sosyal Medya Bağımlılığı
Subjects with Multiple Tattoos A Psychoanalytic Study	Çoklu Dövmesi Olan Özneler

Tablo 1 incelendiğinde veri tabanında Psikanalitik, Psikanaliz ve Psikodinamik anahtar kavramlarıyla yapılan çalışmaların birlikte çalışıldığı bağımlı değişkenlerin çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Terapiler, patolojiler ve ilişkilerin yanısıra edebiyat ve sinema alanlarıyla da konunun ilişkilendirildiği dikkat çekmektedir. Buradan hareketle Freud'un kuramının ve Freud eksenli kuramların geniş bir yelpazeye hitap ettiği ve farklı alanlarda uygulanabilirliğinin ve uyarlanabilirliğinin olduğu söylenebilmektedir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Yök Merkezi veri tabanında 'Psikanaliz', 'Psikanalitik' ve 'Psikodinamik' kavramları aratılarak ve ruh sağlığı alanındaki ulusal tezler seçilerek yürütülen bu çalışmada tezler farklı değişkenler altında ele alınmıştır. Yapılan tarama sonucunda ulaşılan 27 tez türleri, yayınlanma yılları, araştırma yöntemi, örneklemi, veri toplama yöntemleri ve bağımlı değişkenleri kapsamında incelenmiştir.

Elde edilen veriler doğrultusunda bu kavramların en çok yüksek lisans tezlerinde çalışıldığı görülmüştür. Bunun sebebinin ruh sağlığı alanındaki yüksek lisans programı sayısının doktora programı sayısından ve yüksek lisans programlarındaki öğrenci sayısının da doktora programlarındaki öğrenci sayısından fazla oluşu olduğu öngörülmektedir.

Tezlerin yayımlandığı yıllar ele alındığında ise yayımlanan ilk ulusal tezin 1976 yılında olması ve sonrasındaki 33 yıl boyunca bu kavramlara dair yayımlanmış olan bir ulusal tezin bulunmaması dikkat çekmektedir. Bunun sebebinin ilgili tarihlerde Türkiye’de Psikanalitiğe olan yönelimin ve ilginin az oluşu ve yine yüksek lisans ve doktora programlarına devam eden öğrenci sayısının azlığı olabileceği akıllara gelmektedir. 1976 yılından sonra ilk kez 2010 yılında yayımlanan tezin ardından düzensiz de olsa bir ivme kazanarak ulusal tez sayılarının arttığı görülmektedir. Genel tabloya bakıldığında Psikanaliz, Psikanalitik ve Psikodinamik gibi öncü ve ana kuramlara dair 52 yıl içerisinde yalnızca 27 ulusal tezin yayımlanmış olmasının yetersiz olduğu düşünülmektedir.

İlgili anahtar kavramlarla yürütülen tezlerde en çok nitel araştırma yöntemleri tercih edilmiştir. Ruh sağlığı alanında yapılan çalışmalarda vaka analizi yönteminin kullanılabilirliği dikkate alındığında nitel çalışmaların daha fazla olması beklenen bir sonuç olmaktadır. Nitel çalışma sayısı göz önünde bulundurulduğunda ise bu durum ile en çok Gözlem ve Test yöntemleriyle veri toplanmış olması arasında bir ilişki kurulabileceği düşünülmektedir. Yapılan çalışmaların örnekleme bakıldığında en çok yetişkinlerle çalışma yürütülürken ergenlere dair yalnızca bir ulusal tezin yapılmış olması Psikanalitik ve ergenleri ele alan çalışmaların artması gerektiği neticesini ortaya koymaktadır.

Tablo 1’de ele alınan verilerden anlaşıldığı üzere anahtar kavramların birlikte incelendiği değişkenlerin çeşitliliği ‘Psikanalitik’, ‘Psikanaliz’ ve ‘Psikodinamik’ kuramların ruh sağlığı alanında yapılan çalışmalara konu ve öncü olmasının yanısıra bu alanın dışında aynı kavramların farklı disiplinlerle de çalışılabileceği ve geniş bir etki alanının olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Bu aşamadan sonra yapılacak olan çalışmalarda Psikanalitik ve Psikodinamik yaklaşımların Psikolojik Danışma alanında yürütülen tezlerde de ele alınması, aynı değişkenlerin farklı kuramlarla çalışılıp elde edilen bulgular arasındaki benzerlik ve farklılıkların analiz edilmesi önerilmektedir. Bu çalışmanın bilhassa Freudyen bakış açısıyla çalışmak isteyen akademisyenlere ve ruh sağlığı alanında yapılacak olan diğer çalışmalara ışık tutması umulmaktadır.

5. KAYNAKÇA

- Açıl, M. (2020). *Mentalization predicts adherence to psychodynamic principles in child psychotherapy*. Unpublished master’s thesis. İstanbul Bilgi University, Institute of Graduate Programs, İstanbul.
- Akın, C. (2019). *Riskli gebelik grubundaki kadınların annelik kaygısı üzerine psikanalitik bir bakış*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akıncı, İ. (2020). *Familial and psychodynamic factors in the formation and transmission of personality disorder beliefs in young adults*. Unpublished doctoral thesis. Middle East Technical University, The Graduate School of Social Sciences, Ankara.
- Aksoy, R. E. (2019). *Affect regulation mediates the association between affect focused psychodynamic interventions and symptomatic improvement in child psychotherapy*. Unpublished master’s thesis. İstanbul Bilgi University, Institute of Social Sciences, İstanbul.
- Aktaş, D. (2021). *Social media addiction: Psychoanalytic approach*. Unpublished master’s thesis. Middle East Technical University, The Graduate School of Social Sciences, Ankara.
- Bateman, A., & Holmes, B. (2001). *Introduction to psychoanalysis contemporary theory and practice*. Routledge.
- Baykara, S. (2019). *İnsan eliyle oluşturulmuş ruhsal travma mağdurlarında psikanalitik psikoterapinin etkililiği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Buzrul Sönmez, S. (2019). *Sinematerapi ve filmlerin psikodinamik yorumlanmasının bağımlılık tedavisi ve eğitimlerde kullanılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Corey, G. (2019). *Psikolojik danışma, psikoterapi kuram ve uygulamaları* (Çev. T. Ergene). Mentis Yayıncılık.
- Çelik, D. (2021). *Subjects with multiple tattoos: A psychoanalytic study*. Unpublished master’s thesis. Middle East Technical University, The Graduate School of Social Sciences, Ankara.
- Embiyaoğlu, G. (1976). *Kekemeliğin psikolojik ve Psikanalitik açıdan incelenmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi. İstanbul Üniversitesi, Psikiyatri Kürsüsü, İstanbul.
- Eraslan Çapan, B. (2020). *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları örnek uygulamalarla temel ve güncel kuramlar*. Ankara: Pegem Akademi.

- Erdal, B. (2016). *Masculinity and its predicaments: A psychoanalytic look at the new cinema of Turkey*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erdem, N. (2010). *Analysis of two short stories of Sevim Burak through the perspective of applied psychoanalysis 'Portrait of the Artist As Her Mother's Daughter'*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gerrig, R. J., & Zimbardo, P. G. (2020). *Psikolojiye giriş psikoloji ve yaşam* (Çev. G. Sart). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Gürleyen, B. (2016). *Metalization and symbolization in psychodynamic play therapy process: An empirical investigation of the effect of mentalizing interventions on symbolic play and mentalization*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kandemir, F. (2016). *Menopozal evreler ile zihinselleştirme süreci arasındaki ilişkinin psikanalitik yöntemle incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaya, M. S. (2020). *Panik bozukluk tanısı almış bireyler ile sağlıklı bireylerin bazı psikodinamik yapılarının objektif ve projektif testler ile karşılaştırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kutlu, H. (2014). *Okul öncesi kurumuna devam eden 5 yaş grubu çocukların saldırgan eğilimleri üzerinde ebeveyn tutumunun etkisinin psikanalitik kuram çerçevesinde incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Liman, S. (2012). *Metafizik ve psikanalizin modernizm ve sonrası sanata etkisinin değerlendirilmesi (KTÜ örneği)*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özbek Şenerdem, G. (2018). *An analysis of an adolescent's psychodynamic psychotherapy process: A single-case study*. Unpublished master's thesis, İstanbul Bilgi University, Institute of Social Sciences, İstanbul.
- Özmeral, M. (2019). *The interrelationship of therapeutic alliance with affect expression and affect regulation throughout play in psychodynamic child in psychotherapy*. Unpublished master's thesis. İstanbul Bilgi University, Institute of Social Sciences, İstanbul.
- Özsoy, D. (2018). *Therapeutic alliance in psychodynamic child psychotherapy: Growth trajectories and relations with outcome*. Unpublished master's thesis. İstanbul Bilgi University, Institute of Social Sciences, İstanbul.
- Öztürk, M. Ö. (2016). *Psikanaliz ve Psikoterapi*. Ankara: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları.
- Polat, M. S. (2020). *A psychoanalytical study of women's experiences related to early paternal loss and romantic relations*. Unpublished master's thesis. Middle East Technical University, The Graduate School of Social Sciences, Ankara.
- Slocum, K. (2018). *Haşimoto hastalığı tanısı almış kadın hastalarda travmatik yaşantıların ve koşulsuz kendini kabulün psikanalitik yönelimli klinik görüşme çerçevesinde değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Temel, M. İ. (2017). *Çocuklarını kurum bakımına bırakmış annelerin annelik deneyimlerinin psikanalitik ve kuram oluşturma perspektiflerinden araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Türk, D. (2017). *Oğuz Atay'ın 'Tutunamayanlar' romanının Lacan'ın psikanalitik kuramı çerçevesinde incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Türkal, H. (2019). *Madde bağımlılığında nesne kavramının psikanalitik kuramla incelenmesi: Bir olgu sunumu*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yavuzoğlu, C. (2019). *A single-case study on the dynamic associations between mentalization and affect regulation of a child with asperger's syndrome in psychodynamic psychotherapy*. Unpublished master's thesis. İstanbul Bilgi University, Institute of Social Sciences, İstanbul.

Yaya, G. (2016). *Alopesi areatada psikanalitik psikosomatik kuramın kavramları ile erken dönem nesne ilişkileri ve narsisizmin araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yazgan İnanç, B., & Yerlikaya, E.E. (2012). *Kişilik kuramları*. Ankara: Pegem Akademi.

Yılmaz, F. (2019). *Ataol Behramoğlu şiirleri üzerine analitik bir inceleme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

6. EXTENDED ABSTRACT

While Freud's method of psychoanalysis drew reactions on one hand, it also became the starting point of therapists such as Adler, Jung, Erikson, Sullivan, Klein, Horney. As Freud's own theory changed over time, therapists who were his followers also left Freud and benefited the development of psychoanalysis with some similarities and differences (Öztürk, 2016). One of the changes Freud made was that he shifted from the hypnosis technique to the free association technique and put this technique at the center of his psychoanalytic theory (Bateman & Holmes, 2001). Free association, interpretation and dream analysis are the main therapy techniques of psychoanalysis (Corey, 2012; Ergene, 2019).

The purpose of this research is to review the national theses obtained by scanning the keywords "Psychoanalysis", "Psychoanalytic" and "Psychodynamics" in the database of the National Thesis Center of the Council of Higher Education in a single study by examining them according to various variables. The sample of this qualitative research carried out with the document analysis technique consists of 27 registered theses in the database of the Council of Higher Education National Thesis Center (Yök-Tez) on December 9, 2021. The theses that make up the sample were determined by scanning the database with the key concepts of "Psychoanalysis", "Psychoanalytic", "Psychodynamics" and by eliminating the theses that were not in the field of mental health in the scanned theses. Limiting the study to national studies in the Yök-Tez database is one of the limitations of this study.

Within the scope of this research, 27 registered theses, which were scanned with the key concepts of 'Psychoanalysis', 'Psychoanalytic', 'Psychodynamics' in the National Thesis Center (Yök-Thesis) database of the Council of Higher Education on December 9, 2021, in the field of mental health were examined in terms of being master's thesis/doctoral thesis, the number of theses by years, research method, research samples, data collection method and dependent variables by using tables and graphics.

In line with the data obtained, it was seen that these concepts were mostly studied in master's theses. Considering the years in which the theses were published, it is noteworthy that the first national thesis published was in 1976 and that there was no national thesis published on these concepts for the next 33 years. In addition, it is concluded that the most of the studies in this field were published in 2019 and there has been an increase in the interest in this field, especially since 2016. When we look at the general picture, it is thought that the publication of only 27 national theses in 52 years on pioneer and main theories such as Psychoanalysis, Psychoanalytic and Psychodynamics is insufficient.

When the 27 theses in the field are examined according to the research methods, it is seen that 17 of the theses were written according to the qualitative research method, 4 of them were written according to the quantitative research method, and 6 of them were written according to the mixed method. Therefore, it is understood that qualitative research methods were mostly preferred in theses conducted with related keywords. Considering the usefulness of the case analysis method in studies in the field of mental health, it is an expected result that more qualitative studies are conducted.

It was observed that data were collected by interview method in 11 and test method in 8 theses of the 27 national theses. Other data collection methods are various data collection methods such as observation, questionnaire, document review and others. Considering the number of qualitative studies, it is thought that a relationship can be established between this situation and the fact that data was collected mostly with Observation and Test methods. When we look at the sample of the studies, the fact that a single national thesis was made on adolescents, while most studies were conducted with adults, reveals the need for more studies on psychoanalytic and adolescents.

As it can be understood from the data in Table 1, the diversity of variables in which the key concepts are examined with, 'Psychoanalytic', 'Psychoanalysis' and 'Psychodynamic' theories are the subject and pioneer of studies in the field of mental health, as well as the fact that the same theories can be studied with different disciplines outside this field and have a wide impact. In the studies to be carried out after this stage, it is recommended that the psychoanalytic and psychodynamic approaches be addressed in the theses conducted in the field of Psychological Counseling, the same variables should be studied with different theories and the similarities and differences between the findings obtained should be analyzed. It is hoped that this study will shed light on academicians who want to work from a Freudian perspective and other studies in the field of mental health.